

על מגע ועל חוסר

נגיעה

אריאלה בהלול דימנד; נוצה
אחר נוצה קדח האור; ספרי

עיתון 77

מה אני מבקש משירה? אני רוצה שהיא תציע לי דרך לאהוב אותה, אני רוצה שהיא תפלט אתי, תלחש באוזני, תחליק את שערי, תאיר לי כמה שעות חשוכות. בקשות צנועות. נראה לי, ויתכן שזו הרגשה פרטית, כי השירה העברית הצעירה נוטשת את האמירה לטובת שיח עצמי, שהשפה הפנימית, האסוציאטיבית, חשובה יותר מן הצורך לתקשר. יותר ויותר נוצרים כאן שירים שמחויבים רק ליופי, לאסתטיקה של צורה ושל צליל מבלי שהשקעה תבוטא בתוכן, בעוצמתו של הקול הדובר בשירים. אני מחפש מהפכות. אבל הטענה שכל המהפכות נעשו, שאין לה מה לחדש, אינה יכולה לשמש עוד תירוץ לשירה מדולדלת. עולמות שיריים בעלי ייחוד, בהם יכול הקורא להיכנס ולצאת כרצונו, אינם נוצרים, את מקומם מחליפים בתי ממכר שחלונות הראווה שלהם כה מטושטשים שאיש אינו מעוניין להכנס ולבדוק את

תחושה של הרמטיות סביב השירים ומרחיק קוראים מהם.

החוויה העומדת במרכז השירים היא ההשתוקקות למגע. גם כאשר היא באה כמשל כמו ב"השכנוע" "לאט, מעט אגע כך ים" או כאשר היא נאמרת במלים ברורות "משתוקקת להרגיש/ את נצנוצי הויעה" - "בבוקר", "לגעת כך" - "מוזר...כי החורף בושש". תמיד מושא האהבה הוא רחוק ונבצר. בין אם זה אהוב במרבית השירים או אבא - "אתה אבא שלי שמת עוד לפני שהספקתי לדבר

החוויה העומדת במרכז השירים היא השתוקקות למגע כאשר היא באה כמשל או כאשר היא נאמרת במלים ברורות

איתך/.../ואני יודעת אותו/ ומעט נוגעת בך". המגע הוא מה שמכפר על הבדידות או יכול לעמוד כחיץ בין סופיותם של הדברים למשוררת. "הצורך הנורא/ להיות מכונסים זה בזאת// הוא שיציל אותנו." (הוא שיציל אותנו). הסופיות בשירים מיוצגת על ידי שתי סדרות של מוטיבים. הסוף המאיים, השריפה, הפרימה, הניפוץ, השבר וזעירות האובייקטים, גרגר, פתיתים, חול, מלח, או מרקמס. שימת הדגש על המרקם תושפת את האופן בו עשויים האובייקטים בהם משתמשת המשוררת, לרבות הגוף האנושי, מפיסות קטנות (ושלפלא שהם משמשים מקשה אחת ואינם מתמוטטים). "אור עלול להתפרץ/ ולנפץ מרקם/ דמעה שלמה." "נסורת האין מתפורת/ גרגר גרגר אל תוך ערסל העין." "וכף ידך/ מתחלחלת/ בשפתיים פרומות" "...דופק לב/ מפעים נתוים על קליפת עור/ סדוקה בתחתיתה".

הספר מכיל שירים טובים כמו "אירוע" בו מתארת המשוררת את מותה של אשה בשירותים, על האסלה, או "בקצרה" החותם את הספר. שירים אלו מוכיחים כמה רגישה המשוררת כאשר היא מדברת מכאב ואינה נזקקת לתחביר פתלתול בכדי ליצור מבע סוריאליטי.

מרכולתם. שיריה של אריאלה בהלול דימנד שייכים לקטגוריה זו, בהסתייגות אחת. עולמה השירי, אף כי עודנו בתחילת היווצרותו, מעניין מרבית הבעיות, שעמדתי עליהן בתחילת הרשימה, פה ושם עדיין נכרכות בשירים. השירים ברובם המכריע יפים מאוד, מספר השורות היפות שניתן ללקט גדול. שורות כדוגמת "לאט, נוצה אחר נוצה קדח/ האור בנקבות עורה המתכלה." "עלוות עצים מתבוססות בחוורון/ הנוף" "עכשיו נדמה שהכוח אוזל/ כבר אינך יכול לפתות" "זה ימים שהגוף שלי לא בא/ אל נגיעותיך" "הסתכסכת בענפי העץ הניבטים מתוך הנוף שלך" ועוד. למרות זאת, בשירים עצמם לא מתבצעת פריצה אמיתית. שיר טוב צריך שיכיל דילוג מחשבתי. להטוט מופלא שכל שינסו להתחקות אחריו, לבטא אותו במלים, כך יעשה חמקמק יותר, כך ישאר יותר מעבר לגבול ההשגה, לועג. ב"נוצה אחר נוצה קדח האור" את הדילוג מחליף ברוב השירים מעין מבוי סתום תחבירי. "חוטם של שמש שחקו בראשה/ ופרץ הים נסה לחדור בניצוץ של אדווה/ והיה הכדור." (והיה הכדור עמ' 25) המתח בין השירה לקורא שמתחיל להיבנות ב"חוטם של שמש" נקטע במבוי הסתום שמציבות המלים "והיה הכדור". הישנותו של תהליך זה יוצר